

Drie voerfabrikanten over stijgende en dalende grondstoffenprijzen

'Kale graanprijzen slechts fractie van kosten van een zak voer'

Berichten over dalende graanprijzen vertalen zich lang niet altijd in lagere prijzen voor het voer in de schappen. Begin dit jaar lag de prijs voor voertarwe nog op zo'n 260 euro per ton, negen maanden later was dat al ruim zestig euro minder. Een daling waar hobbydierhouders aan de kassa weinig van merken. Drie voerfabrikanten leggen uit waarom.

Als de graanprijzen stijgen, dan mag de consument meer betalen voor het voer. Maar als ze dalen, dan moeten ze nog maar afwachten of er minder hoeft te worden afgerekend. Tenminste, dat is de indruk. Ondertussen profiteren de grootafnemers uit de commerciële veehouderij wel volop van lagere prijzen. Er worden prijsdalingen gemeld van meer dan vijf procent ten opzichte van vorig jaar.

De graanprijzen zijn dit jaar al aardig gedaald, wanneer wordt dat doorberekend aan de klant?

Volgens productmanager bij Pavo Rob Krabbenborg wordt slechts veertig procent van de voerprijs bepaald door de prijs van de grondstoffen. "Het grootste deel van de kosten bestaat uit onder meer magazijnkosten, loonkosten, verpakkingskosten en marges voor de producent en de verkopende winkel. "Maar denk ook aan de elektriciteitsrekening. De fabriek die het voer maakt heeft energie nodig."

Ook Joris Kaanen van Havens legt uit dat de kale graanprijzen slechts een fractie van de kosten vormen. "De transportkosten liggen vele malen hoger dan jaren geleden." Verder wordt niet iedere verhoging of verlaging direct doorberekend, want dan zouden de prijskaartjes iedere week moeten worden aangepast, zegt Krabbenborg van Pavo. "Bij kleine stijgingen blijft de prijs gelijk, bij kleine dalingen ook." Over de laatste jaren is de prijs met pieken en dalen langzaam gestegen.

Is aan te geven welke zaken van invloed zijn op de graanprijs?

Krabbenborg en Kaanen wijzen allebei op de groeiende wereldbevolking die ook nog eens verwestert en dus meer vlees eet. Niet

alleen voor de mensen zelf, maar ook voor de dieren die zij eten, zijn dus meer granen nodig. Het is volgens Krabbenborg onzeker of de productie de vraag kan bijhouden.

Ook de prijs van aardolie speelt mee. Nu die de laatste jaren flink oploopt, wordt het aantrekkelijker om maïs als biobrandstof te gebruiken. Kaanen wijst erop dat in de Verenigde Staten volgens schattingen al zo'n twintig procent van de maïs oogst als biobrandstof wordt verstoekt. "De jaarlijkse oogst ligt daar rond de 280 miljoen ton. Als daar twintig procent van wordt genomen heb je drie keer de jaarproductie van maïs in Frankrijk!"

Dat de prijzen dit jaar omlaag gaan, komt volgens directeur Herman Garretsen van Garvo doordat de oogst is meegevallen. Hij zit al 33 jaar in het vak, maar het voorspellen van de graanprijs is voor hem nog altijd een onmogelijke taak. "Het is koffiedikkijkerij. Er is zo veel dat een rol speelt. De laatste jaren komt daar ook nog eens bij dat er steeds meer wordt gespeculeerd op de graanmarkt. Handelaren die een prijsstijging verwachten kopen dan snel grote partijen op om die later met winst te verkopen."

Kaanen en Garretsen verwachten dat de prijzen op de korte termijn nog even dalen, maar op de langere termijn weer aantrekken omdat de vraag wereldwijd toeneemt. Zelfs die daling kan volgens Garretsen nog worden verstoord. "Het lijkt nu nog een goed jaar, maar als de winter tegenvalt kan die de tarweoogst verpesten en geruchten doen opstarten."

Kun je als bedrijf inspelen op stijgende grondstofprijzen?

"Je kunt een optie nemen op tarwe, dan zegen telers toe dat ze een bepaald deel van de oogst aan jou afstaan voor een bepaalde prijs", zegt Garretsen van Garvo. "Het voordeel voor hen is dat ze dan zeker zijn van afzet. Ook is het zaak de markt zo goed mogelijk te volgen. Als er signalen zijn dat de oogst in een land tegenvalt, zoeken we snel naar tarwe uit een ander land. In Oekraïne wordt het ene jaar bijvoorbeeld drie keer zo veel tarwe geoogst als het andere jaar. We halen het voer het liefst van zo dichtbij mogelijk, maar de wisselkoers van de dollar heeft ook nog invloed. Als de dollar laag staat, is het al snel voordelig om tarwe uit de VS te halen. Ook kan zoetsimpels als een staking van de douane in Frankrijk reden zijn om uit te wijken naar een ander land. Er is

zo veel dat een rol speelt, dat echt handig inspelen op de markt bijna onmogelijk is. We proberen ons gewoon zo goed mogelijk in te dekken."

Ook Kaanen van Havens stelt dat inspelen op de prijzen niet zomaar gaat. "De graanmarkt is een wereldmarkt. En de voerkwaliteit staat voorop. Als de graanprijzen stijgen, wordt een zak voer dus ook duurder en moeten we dat doorberekenen." Bij Pavo wordt wel eens gekeken of dezelfde kwaliteit elders verkrijgbaar is. "Maar in de praktijk wordt er zelden van leverancier gewisseld", zegt Krabbenborg. Ook hij wijst op de mogelijkheid om voor langere tijd grondstoffen in te kopen. "Als je de markt goed kunt voorspellen, kun je zo eventuele stijgingen wat ondervangen, maar uiteraard kun je er ook eens naast zitten! Dat is dan het risico van het vak."

Wordt bij het zoeken naar nieuwe brokvarianten niet gekeken of kan worden uitgeweken naar andere, goedkopere, grondstoffen?

"Er zijn jammer genoeg geen alternatieven voor granen", zegt Kaanen. "En als er al alternatieven zijn, dan worden die als de graanprijzen stijgen óók duurder." Krabbenborg stelt dat vooral wordt onderzocht hoe het voer beter en gezonder voor de dieren kan worden gemaakt. "Als we dat kunnen doen met behoud van kostprijs, is dat mooi, maar soms betekent het ook een stijgende kostprijs."

Kaanen benadrukt dat graan eigenlijk nog redelijk goedkoop is gebleven. "Voor de productie van 100 kilo tarwe ontvangt een boer nu zo'n 20 euro. Dat staat in geen verhouding tot de kosten en de risico's die hij moet lopen."

Hij wijst erop dat de prijzen het afgelopen jaar stegen van zo'n 170 euro per ton tot 250 euro per ton, maar nu weer zijn gezakt tot zo'n 200 euro per ton. "Dat is ongeveer twee keer zo duur als tien jaar geleden, terwijl aardolie in die tijd vijf keer zo duur is geworden." Ook rekent hij voor dat de kiloprijs behoorlijk laag ligt als die wordt vergeleken met wat in de supermarkt voor tarweproducten wordt neergelegd. "Een zak Havens Scharrel-Korrel van 25 kilo kost zo'n 12,65 euro, dat is dus een halve euro per kilo. Een pak spaghetti van 500 gram is al snel 1,25 euro, wat dus neerkomt op 2,50 euro per kilo, vijf keer zo duur. En daar zit alleen tarwe in, terwijl ons voer compleet met vitamines en mineralen is."

Rob Krabbenborg:

'Veertig procent van de prijs wordt bepaald door de grondstoffen'

Herman Garretsen:

'We halen het voer liefst van zo dichtbij mogelijk'

Joris Kaanen:

'Er zijn jammer genoeg geen alternatieven voor granen'